

Atadtuk a jóslásért járó honoráriumot és eltávoztunk. Az előszobában már ötven várakoztak. Az utcán jutott az eszünkbe, hogy a jósnő teljesen megfelelt az egyik kérdésről:

— Megszabadulok-e a katonaságtól?

Tölgyes Gyula.

Szép kis eset a „trónörökös“ körül.

(Saját tudósítónktól.) Furesa családi ügyben kell ítéletet hozni a járásbírósnak. Jogi szempontból vizsgálva tulajdonképen egyszerű rágalmas az egész dolog, kissé komplikálttá teszi azonban az a körülmény, hogy apasági keresetek és válóperek lehetnek következményei.

A pikáns kis per anyaga beillik akár melyik párisi, vörös színlapos bohózat miliójébe. Összes szereplői a Férj, a Feleség, az Udvarló, a „Trónörökös“ és egy-két statisztika.

Az első felvonás színhelye egyik üzlet volt, amelybe egy forró júliusi napon belépett a Férj, akiről elárulhatjuk, hogy most egy éve még boldog vőlegény volt. Az egyik segéd, akit történetünk folyamán az irigylésre méltó Udvarló címmel fogunk felruházni, úgy látszik *von Haus aus* nagyon jó barátságban lehetett a vevő Férj családjával, mert ahelyett, hogy a sablonos kérdéssel fogadta volna „Mit tetszik parancsolni?“ stb., első szóra nem kis bizalmassággal azíránt érdeklődött tőle, talán egy kissé tréfás hangon, hogy:

— Van-e már trónörökös?

A Férjet meglepte a kérdés, ötölt-hatolt, azután fülig pirulva bevallotta, hogy igen, egy aranyos kis lány kalimpál otthon a pólyában, majd mentegetőzni kezdett és olyasmit motyogott, hogy ő nem tehet az egész dologról.

— Hát ki tehet akkor? — kérdezte vidáman a segéd. Majd mindent megtérő hangon folytathatta...

— Igaz ugyan, hogy én is voltam nyolc napos asszony korában Önagyságánál...

Tovább nem folytathatta. Egyszerűen azért nem, mert a férj hihetetlen haragra lobbant. Hogyisne, kérem szépen. Csak nem is hallgathatja az egy éves Férj nyugodtan, amint több ember előtt kijelenti valaki, neki szemtől-szemben, hogy a feleségénél nyolc napos korában látogatást tett.

Óriási botrányt csinált az üzletben és mindennek lefordta a segédet, aki a cselekmény e stádiumában már az Udvarló-i címmel szerepel. Az Udvarló még hebegett valamit, de ki tud szembeszállni a dühöngő orkánnal? Amikor látta, hogy itt egyelőre minden hiábavaló, szépen elhallgatott. A Férj pedig kiabált még egy ideig, azután elrohant.

Az üzletben csak a személyzet maradt. Körülvették a nap hőjét, az udvarló azonban egy középkori lovaghoz illő diszkrécióval hallgatott és rövidesen kitért mindenféle faggatás elől.

A következő szakaszban még jobban bonnyolódott az eset. Mert, amint ez természetesen következik, a férj egy rövid félóra elteltével visszatért az üzletbe, de őh, nem

egyedül. Nagy esőrtetéssel vonult be az egész család az üzletbe. Halálra keresték a segédet, aki gyanútlanul, mit sem sejtve került elő a raktárakból. Egy pillanatra elfojtotta haragját a társaság és erőltetett komolysággal vonták kérdőre a kereskedősegédet, hogy tulajdonképp mit is mondott a férjnek.

Az udvarlót mélyen meghatotta ez az ünnepélyes pillanat, halálos komolyság, megköszönte torkát és halkán válaszolt:

— Azt mondtam kérem X. urnak, hogy én jártam a feleségénél — pardon, önagyságánál — nyolc napos asszony korában...

— Mit mond? Hogy mer ilyet hazudni? Maga gazember rágalmaszó! — kiabálta össze-vissza az egész család. A segédnek még mozogtak ajkai, de nem lehetett hallani, hogy mit mond a nagy lárna miatt.

A vihar csillapodásával a feleség kísérelt meg egy kérdést:

— Melyik szobában volt?

— A hálóban — felelte hidegvérrel a segéd. Még a butorok elhelyezését is el tudom mondani biznysággal, hogy igazat mondok. Gyönyörű szép perzsa szőnyeg van benne...

Tovább megint nem lehetett hallani szavait. Férj, családja veszekedett, óriási botrányt csinálva, a segédek, tanulók pedig nem kis gyönyörűséggel hallgatták, hogy szenved meg az udvarló Don Juan voltaért. Lajdonicos interveniálására a család eltávozott.

Végre azután elült a zivatar. A cégtuldo beszűnt esküdött a segéd ellen, akit rágalmasz miatt azonnal fel is jelentettek.

Tegnap került a járásbíróság elé a pikáns per. Kihallgatták a vádlottat, aki egy pillanatig sem tagadta a vádat.

— Dehát, hogy lehet ilyesmit látogatott helyen elmesélni, még ha igaz is? — kérdi a bíró.

— Hogyne kérem. Én nem akartam semmi rosszat mondani. Csak hogy nem hallgattak meg. Én azt mondtam: jártam önagyságánál nyolc napos asszony korában, amikor elvittem hozzá egy megrendelt árut. De a mondat végét már nem hallgatták meg s így történt a félreértés.

A váratlan fordulatnál még a bíró is alig tudta megőrizni komolyságát. Egyszeribe bohózat jelleget öltött a kínos dolog. Csak a sértettek bizonygatták, hogy áruról nem esett szó, habár azt beismerték, hogy az illető cég tényleg szállított nekik a mézes heitek alatt szóban levő áruból. Mivel pedig a vádlott segéd a cég többi alkalmazottjaival akarja bizonyítani, hogy ő tényleg ebben a formában tette a maliciózus kijelentést, a járásbíróság a bejelentett tanúk megidézése végett elnapolta a tárgyalást.

A magyar delegáció és a háború.

A magyar delegáció külügyi albizottsága a legközelebbi plenáris ülés elé a következő jelentést terjeszti a balkáni helyzetről:

— Külügyi kormányzatunk nemcsak arra szorítkozott, hogy a statuskvó fentartását és a normális rend helyreállítását a maga részéről elősegítse, hanem arra is törekedett, hogy a többi nagyhatalom is dokumentálja, miszerint a Balkánon a tényleges állapot megváltoztatását Törökország és a kisebb államok közti békés viszony megzavarását nem támogatja. A külügyminisztertől kezdeményezett eszmecsere azzal a kedvező eredménnyel végződött, hogy az összes érdekel-

tek kifejezték abbéli óhajukat, hogy a Balkán-félszigeten a nyugalom és a statuskvó fentartassék. Ez az eredmény annál örvedesebb és külügyminiszterünknek annál nagyobb elégtételül szolgál, mert habár az a félelem, hogy a nyugtalanságot és a zavart szító-elemek külső támogatás reményében felülkerekednek, a legutóbbi események által igazolást nyert, mégis remélünk kell, hogy külügyminiszter ur érélyes föllépése a háború kitörését meg fogja akadályozni, másfelől Törökországtól annál nyomatékosabban követeljük, hogy a különböző nemzetiségű és vallású alattvalóinak jogosult kívánságait teljesítse és újabb zavaroknak az elejét vegye.

Szegedi szobrász párisi sikerei.

(Saját tudósítónktól.) Csáky József, huszonnégy éves szegedi ifju, részt vesz a párisi nemzetközi szalon kiállításán. Két szobával szerepel és párisi lapok szerint föltűnést kelt eredeti fölfogásával, érdekes kidolgozásával.

Csáky József: ezzel a névvel ismételten találkoztunk már. A szegedi lapok rokon-szenvvel és talentumában bizakodva irtak róla. És a város illetékes emberei is pártolták, úgy hogy a Ferenc József-ösztöndíjat neki ítelték oda.

Szeged városnak kevés az ösztöndíja; Különösen művészi ösztöndíja nincs. Nem számítva a *Dugonics Társaság* irodalmi segitéseit, csupán egy rendes ösztöndíj akad, a Ferenc József-féle. Háromezer korona ez, három részletben. Egy-egy esztendőre ezer korona jut a szerencsés ifjunak, aki megnyeri. Festő és szobrász fölváltva élvezi, még pedig olyan becsúttással, hogy ha három évig szobrász kapta, újabb három esztendőre föltétlenül festő a soros.

Csáky József három évvel ezelőtt kapta meg az ösztöndíjat. Akkor már künn tanult Párisban. Dolgozott, éjt-napot összetéve. Amilyen eseteke átélt, az egyszerűen regénybe való. Például: elment híres szobrászokhoz, *modellnek*. Így megkeresett valami alamizsnát és mint modell, tanuja lehetett, mint dolgozik az európai nevű egyik-másik képfaragó. Vagy: három hónapig *kenyeren és vizen élt*. Ez ideig semmi, egyebet se ehetett. A nagyon száraz kenyeret úgy tette „élvezhetővé“, hogy vízbe tette puhulni. Aztán érdekes volt az az esete is, amikor egy kis műtermet berendezett, modellt tartott. Ez volt a gyémánt-korszak, az az idő, amelyikről minden ifju képzőművész a legszebb álmait fantáziálja. És Csáky lázasan dolgozott, sem mire se gondolt. És jött egy Páris-hoz igazán nem illő nap, amikor az ifju minden ingóságát elárverezték, a műteremből az utcára kiűzték. Épen csak egy gipsz leányfejet tudott megmenteni. A legszebb munkája volt. Oldalba csapta, künn aludt vele egyik gyönyörű téren. Szembe nézett a művével és meg volt nagyon elégedve. Annyira, hogy a tulfélénk fiu bemerte vinni a szobrot az akkor hirdetett párisi szalonba. Elfogadták. *Kiállító művész lett: Párisban!* A künn élő magyar művészek akkor ünnepeltek, bátorították. Közben jött Szeged várostól a hivatalos értesítés. A város kitűnő kulturszenátora: *Gaál Endre* dr irt Csáky-nak. A levél kedves volt, nagyszerű volt. A tartalma, hogy megkapta a Ferenc József ösztöndíjat.